Til

Sortland kommune

postmottak@sortland.kommune.no

Fra

Kinn tur- og fritidsfiskeforening, org.nr 827538612

ole.hjelstuen@hotmail.com

Kinn, 14. februar 2024

Høringsinnspill: 24/3172 - høring og offentlig ettersyn av akvakultursøknad for lokalitet Kinnholmen. Saksnr 24/411 og 23/165

Kinn tur- og fritidsfiskeforening arbeider for å tilrettelegge for friluftsliv på Kinn; på land, vann og hav, og viderefører på den måten flere hundre års tradisjon og hevd for gårdene i området og for allmennheten. Kinn tur- og fritidsfiskeforening er opptatt av et balansert økosystem både til lands og til havs, og ikke minst i balansen mellom de to. Kinn har det best balanserte økosystemet i Sortland kommune og ligger i utskutt posisjon med store grenseflater til flere andre kommuner som nyter godt av nærheten til dette sunne kjerneområdet. Området er sårbart. Kinn tur- og fritidsfiskeforening er opptatt av å bevare dette området til glede for tur, friluftsliv og fritidsfiske for de kommende generasjonene.

Det er to forhold med søknaden om akvakultur som berører Kinn tur- og fritidsfiskeforening;

1. Det er stor risiko for at det omsøkte tiltaket om sjøfarm vil gå ut over frilufts- og fiskelivet og det naturlige økosystemet i Godfjorden og på Kinn. Det bør ikke innvilges akvakultur i dette området. Dette er redegjort for i mer detalj nedenfor.

2. Søknaden er mangelfull på sentrale punkter, mens søker har søkt om fritak fra konsekvensvurdering basert på egenvurdering. Forholdet til den sårbare naturen, truede arter, fiske og reindrift er kun overfladisk oppsummert, basert utelukkende på lett tilgjengelig informasjon. Det er ikke gått grundig inn i de lokale forhold. Det overordnede forholdet til lokalbefolkningen og deres fritidsfiske er ikke vurdert i det hele tatt. Samlet gjør dette at det er kritisk behov for en konsekvensutredning etter Forskrift om konsekvensvurdering og Forskrift for prosjektspesifikk konsekvensvurdering dersom søknaden i det hele tatt skal vurderes. Dette er redegjort for i større detalj nedenfor.

Ad 1:

Fritidsfisket på Kinn følger tradisjonene til bosettingene på Kinn. Nye generasjoner lærer hvor fangstplassene er og hvordan naturen høstes og forvaltes. Det har vært en stor økning i antall barn som finner området attraktivt og som får store opplevelser i bærekraftig natur. De får tilknytning og kompetanse som er viktig for fremtiden, også for Sortland kommune. Dette ønsker Kinn tur- og fritidsfiskeforening å legge til rette for.

Det er betydelig fritidsfiske og næringsbasert turistfiske fra Risøyhamn. Både fastboende og ferierende søker mot området rundt Kinnholmen for å fiske.

Parallelt med arbeidet med kystsoneplan for Vesterålen nylig gjorde Statsforvalteren i Trøndelag en vurdering om akvakultur i dette området, i forbindelse med en søknad om dispensasjon. Statsforvalterens vurdering er grundigere enn vurderingene som ble gjort i kystsoneplanforslaget. I dispensasjonssaken var så godt som samtlige som uttalte seg negative til akvakulturanlegg, inkludert Nordland fylkeskommune, Statsforvalteren i Nordland, Fiskeridirektoratet og Sortlands egen fagekspertise. Negative var også nabokommunen Kvæfjord, som deler indre og ytre Godfjorden med Sortland, samt reindriftsnæring, fiskarlag, lokalbefolkning og en lang rekke andre med interesser for naturmangfoldet i og langs Godfjorden. Det var kun Kystverkets innspill som ikke var negativt, det var nøytralt. Statsforvalteren i Trøndelag vurderte at naturinteresser i vid forstand blir skadelidende, at akvakultur er negativt for fisket, at områdene rundt Kinnholmen er oppvekst-, gyte- og innsigsområde for en rekke fiskeslag, at reindrifta blir skadelidende idet det er kalvingssone langs kysten, samt betydelig forurensningsproblematikk i forhold til sedimentering og lakselus. **Det ble pekt på at akvakultur fortrenger all annen bruk.** Et akvakulturanlegg plassert i nærheten av Kinnholmen ved inngangen til en fjordarm der det ikke er oppdrett tidligere og som legger beslag på store områder gjør at **andre, store interesser tilsidesettes**. Det bør ikke åpnes for et så inngripende tiltak. Statsforvalteren i Trøndelag konkluderte også at et akvakulturanlegg i dette området er av negativ betydning for landskapsopplevelsen og gammel gårdsbebyggelse, og negativt for friluftsinteressene. Statsforvalteren i Trøndelags dokument bruker logisk vurdering og grundig fundert skjønn gjennom hele evalueringen, fra funn til konklusjon. Statsforvalteren var tydelig i både konklusjon og vedtak om at det ikke bør etableres akvakultur i indre og ytre Godfjorden. Denne vurderingen står seg, Kinn tur- og fritidsfiskeforening mener at Kinn og Kinnholmen bør vernes for akvakulturanlegg for ikke å fortrenge friluftsinteresser, fritidsfiske og en rekke andre opplevelser av urørt natur.

Ad 2:

Eidsfjord Sjøfarm søker om akvakultur i et helt nytt område. De ønsker å etablere åpne merder i et urørt område. De ber om fritak fra konsekvensutredning selv om dette er påkrevd for et helt nytt område. De pålagte grunnundersøkelsene (C-undersøkelse FU 2023)

viser at den (sjø-)økologiske tilstanden er svært god – det stadfester at området er i balanse og at det må ekstra nøye vurderinger til før dette urørte området belastes på noen måte. I søknaden er det lagt ved en oppsamling av opplysninger fra lett tilgjengelige offentlige registre, uten konklusjon eller anbefaling, utarbeidet av Akvaplan-niva AS, betalt av Eidsfjord Sjøfarm (Vurdering av behov for konsekvensutredning for lokalitet Kinnholmen). Kinn tur- og fritidsfiskeforening er ikke forespurt om lokal kunnskap, og så vidt vi kjenner til er ingen andre fra lokalbefolkningen forespurt heller. Samlingen av offentlig tilgjengelige opplysninger er mangelfulle på flere områder som er viktige for Kinn tur- og fritidsfiskeforening:

- Det er flere fredede og utrydningstruede arter observert av foreningens medlemmer som ikke er inkludert i samlingen av opplysninger og dermed ikke hensyntatt, bl.a. storspove (observert på myrområdene mellom Sandneset og Svartberget), lundefugl (observert ved Kinnholmen og området inn mot Sandneset hvor det er observert hekkende lundefugl), makrellterner/havterner som hekker i hundretalls i sivet på Sandnesstranden og fredet oterbestand langs hele kystområdet mellom Sandneset og Kinn
- Lakseplassene utenfor Kinn er ikke tatt med selv om dette er tradisjonelle og godt kjente områder
- Det er ikke vurdert konsekvens for fritidsfiske for lokalbefolkningen på Kinn, Risøyhamn og andre tilreisende, inkludert tilgang til tradisjonelle fiskeplasser for kveite og andre fiskearter
- Sårbarheten til, og påvirkning på, den lokale torsken i Godfjorden er ikke vurdert
- Vandringsmønsteret av sjøpattedyr i området, som er attraktivt for Kinn tur- og fritidsfiskeforening, er ikke vurdert
- Det er ikke vurdert hvilke interesser et slikt anlegg tilsidesetter for lokalbefolkningen og konsekvensen det har for folkene på Kinn dersom akvakultur skulle etableres og fortrenge annen bruk

Foreningen vil spesielt påpeke at det må utarbeides en grundigere rapport om reindrift. Den i søknaden vedlagte rapporten om reindrift er svak og lite tillitsskapende:

- Forfatterne kommer fra forvaltningen i Trøndelag som regulerte Fosen-utbyggingen som skapte sterk konflikt med reindriften lokalt og nasjonalt
- «Føre var»-prinsippet er mye omtalt i rapporten, men er tilsidesatt i vurderinger og anbefalinger
- Rapportens anbefalinger om tiltak ignorerer hensynet til menneskene med tilhørighet og tur/friluftsinteressene for å rettferdiggjøre akvakultur. Forfatterne foreslår tiltak som innebærer inngrep i naturen på land som har konsekvens for tur- og friluftslivet på Kinn, og uten at grunneierne er forespurt, for å konkludere til fordel for akvakultur.
- Tre av fire vindretninger vil bære lyd og lukt fra et tenkt akvakulturanlegg til de kystnære kalvingsområdene mellom Sandneset og Kinn. Vind både fra nord, øst og

sør vil kunne bringe lyd og lukt til kalvingsområdene. Dieselaggregat er derfor utelukket, kun landbasert strøm er akseptabelt dersom tiltaket vurderes.

Kinn tur- og fritidsfiskeforening er opptatt av at «føre var» prinsippet brukes til å beskytte den sårbare naturen slik at det stimuleres til friluftsliv med mulighet for å leve i og observere et økosystem med mange fredede arter i balanse også i fremtiden. «Føre var»-prinsippet tilsier at dersom det er risiko for skade så skal man la være heller enn å gjennomføre.

I søknaden mangler det informasjon av stor viktighet. Det er f.eks. ikke beskrevet hvilken havn den daglige båttrafikken skal gå fra og dermed hvilken rute Eidsfjord ønsker å belaste.

Dersom akvakultur i et så sårbart område skulle være aktuelt, krever det sterk regulering og oppfølging fra kommunen. Eidsfjord Sjøfarm har en historikk med påpakninger for bl.a. feil plassering av akvakulturanlegg i forhold til søknad (Trolløya), lite fokus på miljøhensyn og manglende oversikt over type/mengde utslipp (Langholmen, Daljorda, Trolløya). Sortland kommune er ikke kjent for å være dyktige på miljøhensyn og -kontroll. Kinn tur- og fritidsfiskeforening har liten tillit til at Sortland kommune vil være i stand til å utføre stram kontroll, dette må legges på vektskålen for «føre var» og ekstra forsiktighet når Statsforvalter, kommune og sektormyndigheter skal vurdere om det urørte området på Kinn skal belastes med et akvakulturanlegg.

Konklusjon:

Kinn tur- og fritidsfiskeforening mener det er svært sterke argumenter for å avslå søknad om akvakulturanlegg lokalitet Kinnholmen på det nåværende tidspunkt og at det er behov for en fullstendig konsekvensvurdering og mer objektive rapporter for i det hele tatt å kunne behandle søknaden. Den siste tids aktualisert fokus på naturbelastning, sykdom og dødelighet i norske akvakulturanlegg bør tilsi at det uansett ikke vurderes et anlegg på lokalitet Kinnholmen før det er større kontroll på lakselus og fiskedødelighet under 5%-nivå.

På vegne av Kinn tur- og fritidsfiskeforening,

Ole Kristian Hjelstuen, leder (sign)